

ZVEZA DRUŠTEV SLEPIH
IN SLABOVIDNIH SLOVENIJE

Knjižnica
slepih in slabovidnih
Minke Skaberne

KATALOG LITERARNEGA VEČERA S SLIKARSKO RAZSTAVO

Odmev gora v delih Josipa Vandota

Ljubljana, november 2024

Uredila:
Vesna Markoč

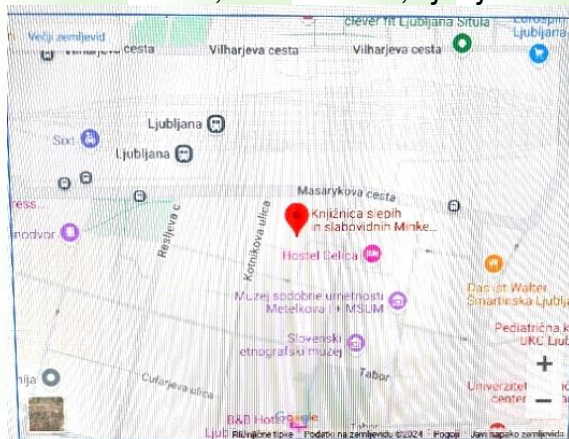
Fotografije:
javno dostopni spletni viri, zasebni arhiv umetnic, Katalog z razstav *V naravi* (2024) in *Umetnost čebel: Lepota in marljivost v likovnih delih* (2024)

Oblikovanje in računalniška postavitev:
Vesna Markoč

Tisk:
Zveza Društev slepih in slabovidnih Slovenije

Naslov uredništva:
Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije
Groharjeva cesta 2
1000 Ljubljana
Tel: 01 47 00 211
Faks: 01 47 002 20
e-naslov: info@zveza-slepih.si
<https://www.zveza-slepih.si/>

Lokacija Knjižnice slepih in slabovidnih Minke Skaberne, Kotnikova 32, Ljubljana

Katalog literarnega večera s slikarsko razstavo z naslovom *Odmev gora v delih Josipa Vandota* je nastal na pobudo MDSS Kranj, med drugim tudi z namenom ozaveščanja o slepoti in slabovidnosti na dan dogodka, v petek 8.11.2024 ob 17. uri, v Knjižnici slepih in slabovidnih Minke Skaberne v Ljubljani.

VSEBINA

UVODNIK	3
PREDSTAVITEV	4
Josip Vandot	4
Krajši odlomki	5
Nastopajoči	7
Umetnice in mentor	8
UMETNIŠKA DELA.....	12
Ana Šter	12
Janka (Jana) Kus	12
Marija (Meri) Tišler	13
Milka Jug	13
Natalija Žitnik Metaj	14
Vesna Markoč	14
ZAKLJUČEK	15

»Umetnost je preprosto izražanje najglobljih misli.«
Albert Einstein

Spoštovani,

Najprej vas lepo pozdravljam v svojem imenu, v imenu Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj in Knjižnice slepih in slabovidnih Minke Skaberne.

Srčno dobrodošli v naši Knjižnici slepih in slabovidnih Minke Skaberne, v kateri se bo izvedel literarni večer s slikarsko razstavo *Odmev gora v delih Josipa Vandota*, ki smo ga pripravili slepi in slabovidni z Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj (MDSS Kranj).

Letos obeležujemo 140-letnico rojstva in 100-letnico smrti našega mladinskega pisatelja Josipa Vandota, ki s svojimi literarno bogatimi vsebinami navdušuje in pusti bralca oziroma poslušalca brez besed. Ko smo čez celo leto proučevali njegova dela na našem študijskem krožku na MDSS Kranj, smo bili popolnoma presenečeni, kako bogato dediščino je Josip Vandot pustil za seboj. Danes bomo predstavili njegova dela v besedi in sliki.

Z razstavo želimo obogatiti literarni večer in ga popeljati v čudoviti svet naših prelepih gora, o katerih je tako rad pisal Josip Vandot.

Naslov odraža osrednjo tematiko dela naših likovnih ustvarjalk, ki so skozi različne tehnike in umetniške oblike raziskovale alpski svet. Razstava ponuja edinstven vpogled v umetniški izraz, ki ga razvija Skupina likovnih ustvarjalk z MDSS Kranj.

Razstava bo odprta do 31.12.2024.

Luka Pavlin
organizator kulturno-prosvetne in knjižnične dejavnosti

JOSIP VANDOT (1884-1944)

Josip Vandot je slovenski mladinski pisatelj, ki se je rodil kot deseti otrok v železničarski družini v Kranjski Gori. Po osnovni šoli v Kranjski Gori je leta 1895 nadaljeval šolanje na gimnaziji v Novem mestu. Po maturi leta 1905 je želel študirati medicino, vendar ga starša Franc in Neža nista mogla vzdrževati, zato je začel delati pri železnici v Šentvidu ob Glini, blizu Celovca.

Napeti odnosi med Slovenci in Nemci na slovenskem Koroškem so mu zagrenili službovanje, ni prenašal podcenjevanja slovenskega naroda, zato je službo pustil in ostal nekaj časa doma za pastirja. Na materino željo se je ponovno zaposlil kot železniški uradnik, zato se je veliko selil po Koroškem, Štajerskem, Primorskem, Hrvaškem in Italiji.

S službo, ki jo je opravljal, se nikakor ni mogel sprijazniti, zato se je že leta 1922 odločil za upokožitev in se posvetil pisateljevanju. Najprej je živel v Ljubljani, nato v Slovenski Bistrici, potem pa se je malo pred vojno z družino preselil v Maribor. Junija 1941 je moral zaradi okupatorja kreniti na pot pregnanstva skupaj z mnogimi zavednimi Slovenci.

V gimnaziji je pisal otroške pesmi in črtice, ki jih je objavljaval v *Domu in svetu* in v mladinskih listih *Zvonček*, *Vrtec* in *Angelček*. Poznan je po daljših mladinskih planinskih pripovedih s pravljico tematiko, tematiko divjih lovcev in pastirskega življenja. Najbolj znana je serija daljših mladinskih pripovedi pastirskega življenja o Kekcu. Prva od Kekčevih zgodb, *Kekec na hudi poti*, je izšla leta 1918 v *Vrtcu*, druga, *Kekec na volčji sledi*, leta 1922 v *Zvončku*, in tretja, *Kekec nad samotnim breznom*, leta 1924 v *Zvončku*.

Celotno njegovo delo obsega kakih 250 črtic in povesti ter čez 200 pesmi, ki pa bodisi še niso bile objavljene bodisi so raztresene po časnikih in revijah. Predstavili vam bomo nekaj teh del, s katerimi boste avtorja na novo spoznali.

Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Josip_Vandot

KRAJŠI ODLOMKI IZ DEL JOSIPA VANDOTA

Razor (bere Vesna Markoč)

»Glej, Borut, zdaj so se izpolnile tvoje srčne želje,« je govoril starček medpotoma. »Danes si postal kristjan, ud večnega kraljestva. Postal si otrok svete Cerkve, ki jo je postavil naš Odrešenik tu na zemlji. Poznam te, Borut, tvojo naravo poznam in vem zato, da ostaneš zvest obljubi, ki si jo dal danes pri svetem krstu. Naj pride nad tebe, kar hoče, naj ti grozi mučna smrt, – ostani zvest svojemu Gospodu, ki le bogato poplača v onem življenju.«

»Smrt raje pretrpim nego bi izdal svojega Gospoda samo v mislih!« je vzkliknil mladeč navdušeno in je prijel starčka za roko.

Begunci (bere Uroš Diacci)

»O, Irena! Izveličala nas je ljubezen. Prišli smo v paradiž; kajti ljubezen nas je odrešila in je nam podarila paradiž. In ni smrti pri nas; večno življenje je pred nami in za nami. Kajti ljubezen ne pozna smrti, o, Irena!«

Vroč, drhteče ustnice so se dotaknile mojih lic, in sladek, pojoč glas je odgovoril: »Resnično, tudi jaz čutim večnost, ki se razgrinja okrog nas v naši ljubezni. Paradiž bo dehtel v sive veke okrog nas, in ni moči, ki bi ga mogla razrušiti. Kajti ta paradiž je ustvarila naša ljubezen, ki nas je izveličala ... O, dragi! Toliko sladkosti je v tej brezkončni večnosti, ki nam ne zatone nikoli ...«

Kekec na hudi poti (bere Matija Drobne)

Mož je vzel svečo z mize, pa je odprl vrata, še preden se mu je mogel Kekec postaviti na pot. Stopil je v sobico in je dvignil svečo. Zagledal je malo Tinko, ki je spala na postelji. Tinki je bil obrazek ves blede. A vendar se je smehljala lepo in pristrčno. Saj je sanjala, da je zopet doma pri svoji skodelici belega mleka. Mucika stoji pred njo z dvignjenim repkom in lepo mijavka. »Mijav, mijav, Tinka! Dobro je mleke — prav prav!« — Pa Tinka se smehlja, ker je zopet doma in je ne boli več ta grda noga ... Gledal jo je mož in se ni ganil. Kekec se je priplazil za njim in je stopil kraj postelje, da bi branil sestrico. Ustna je stiskal in v očeh mu je bilo polno solzá.

Čuvajnica 37 (bere Marinka Rozman)

Mala Metka je bila v resnici otrok solnca in najlepšega veselja, kar ga premorejo grički, obsejani z radostjo in prekipevajoči od razbrzdanih pesmi neugnanih čričkov. Dnevi so bežali in leta so šla mimo solnčne čuvajnice, a Gela še vedela ni, da je preteklo toliko časa, kar je Primoževa žena, saj so se ji zdela vsa ta leta samo kot en dan; solnce je pač že izšlo, a še ni utegnilo zahajati, ker je bilo na svetu pač prelepo.

A Primoža je neprestano gnalo nazaj v gorske kraje, odkoder je bil odšel s tako težkim srcem. Nikoli se ni mogel privaditi tem skromnim gričem in temu solncu, ki je tako silno peklo s trtami posajene bregove. Čutil se je tujega povsod in je živel samo svoji družinici. Neprestano pa je preudarjal, kako bi se najlaže povrnil v domače kraje, in ko je bilo mesto čuvaja na Čuvajnici 37 izpraznjeno, se ni prav nič pomišljal. Zaprošil je za čuvajnico in jo tudi dobil.

V grobnici (bere Luka Pavlin)

*Jaz sem umrl in v grobnico sem legel
izdan, ponižan, bičan, opljuvan
in Kajn in Juda grob sta zastražila,
da ne vstanem v zarjo tretji dan.*

*Ve klijete v brezkončnost daljno, modro,
cvetite kakor lilije v nebo,
ljubezen vam rosé, pojo potoki,
ki vam iz grudi toplih belih vro.*

PREDSTAVITEV NASTOPAJOČIH

Današnji literarni večer bo povezovala **Karmen Sluga**, voditeljica programa in novinarka na Radiu Triglav.

Tekste bodo brali:

Uroš Diacci

Matija Drobne

Luka Pavlin

Marinka Rozman

Vesna Markoč

Literarni večer bo dodatno obogatil **Frenk Mlačnik**.

PREDSTAVITEV UMETNIC IN MENTORJA

Ana Šter biva v Lešah pri Trziču. Rojena je leta 1957. Po upokojitvi je skupaj z možem pričela slikati. Najljubše motive, tihožitja in mediteranske vedute, upodablja v akrilni in pastelni tehniki.

- Umetniško izpopolnjevanje: Udeležuje se likovnih delavnic na MDSS Kranj in v Društvu paraplegikov Slovenije. Udeležuje se raznih izobraževanj in delavnic preko Zooma, na likovnih kolonijah in na druženju z drugimi videčimi slikarji. Udeležila se je dveh tečajev ustvarjanja z glino in več tedenskih slikarskih kolonijah.
- Stil in tehnike: Najraje upodablja naravo, tihožitje in abstrakcijo. Seznanila se je z akrilom, akvarelom, pasteli, tušem, ogljem in papir mache. Akademska slikarka jo je vodila skozi tehniko papir mache in izdelavo kipa.
- Pomembna dela: Izdelava kurenta, delo s papir machejem in reciklirnim materialom – kip in tipna slika z nizkim reliefom. »Apokalipsa« akril, 60x80.
- Nagrade in razstave: Sodelovala je na približno 70 skupinskih razstavah po Sloveniji in na Hrvaškem. Leta 2021 je dobila pohvalo za Kurenta na spletnem natečaju likovnih del na temo Kulturna dediščina, ki jo je razpisal JSKD. V letu 2022 je bila nagrajena s srebrnim čopičem za akvarel na 2. razpisu Branka Čušina na Koroški Beli.

Janka (Jana) Kus biva na Jesenicah. Rojena je leta 1954. Slikati je pričela leta 2008 pri takrat ustanovljeni slikarski skupini na MDSS Kranj. Ustvarja tudi slike v 3D tehniki in z različnimi materiali, kar prinaša občutek taktilnosti, s čimer pripomore k izkušnji in razumevanju naravnega.

- Umetniško izpopolnjevanje: Udeležuje se likovnih delavnic na MDSS Kranj od leta 2008. Udeležuje se raznih izobraževanj in delavnic preko Zooma in na likovnih kolonijah.

- Stil in tehnike: Rada slika naravo, velik izziv pa so ji tudi človeške podobe in urbane krajine. Spoznala in ustvarjala je že v različnih tehnikah, a najraje slika v akrilu. Pri slikanju si pomaga z očali in predlogo.
- Nagrade in razstave: Sodelovala je na ogromno skupinskih razstavah doma in v tujini (Italija, Estonija), imela pa je tudi eno samostojno razstavo.

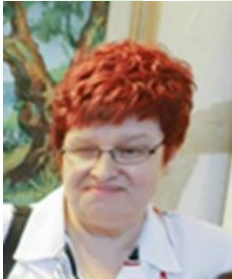

Marija (Meri) Tišler biva na Brezjah pri Trziču. Rojena je leta 1958. Že v osnovni šoli je uspešno risala, zadnjih 15 let pa se intenzivno ukvarja s slikarstvom, saj si izkušnje pridobiva tudi na delavnicah in pri prijateljih slikarjih. Slika predvsem z akrilnimi barvami, nekaj tudi s pasteli. Njene krajinske upodobitve nihajo med idealno in realistično

upodobitvijo.

- Umetniško izpopolnjevanje: Udeležuje se likovnih delavnic na MDSS Kranj od leta 2010. Udeležuje se raznih izobraževanj in delavnic preko Zooma, likovnih kolonij in na druženjih z drugimi videčimi slikarji. Osnove oblikovanja iz gline se je naučila na dveh delavnicah, nazadnje v stolpu Škrolovc v Kranju.
- Stil in tehnike: Najraje upodablja naravo, živali in tudi portrete. Najpogostejša tehnika je akril, akvarel, pastel in tuš. S tehniko papir maché je izdelala tipno sliko Van Goghovih sončnic. Iz recikliranega materiala je ustvarila kip avtoportret in Ajdovsko deklico s tehniko akril na platnu (80x60). Skupaj s tremi soustvarjalkami so ustvarile štiristraničnega kurenta iz žice in kartona ter raznih dodatkov, kot je platno in naravni materiali ter papirja maché kot simbol slovenskih narodnih običajev. Sodelovala je z Zagrebško skupino umetnikov, ki so predstavili slikanje na steklu in ustvarjanje z infrared tehniko na skupni delavnici v Zagrebu in preko Zooma.
- Pomembna dela: Trenutno je aktualna koordinatorka likovne skupine, ki deluje na MDSS Kranj. Aktivno sodeluje pri iskanju razpisov, organizira likovne razstave in ureja vse potrebno za izvedbo delavnic v društvenih prostorih.
- Nagrade in razstave: Sodelovala je na približno 70 skupinskih razstavah po Sloveniji, od tega tri v Italiji in dve na Hrvaškem. Leta 2012 je bila v Vrbi za objavo »*Iskanje Prešernove podobe*« izbrana njena slika v takrat izdani knjigi *Podobe Prešerna*. Na

4. likovnem natečaju Branka Čušina na Koroški Beli je dobila pohvalo za kip avtoportret.

Milka Jug biva v Škofji Loki. Rojena je leta 1955. Slika od leta 2012. Slika z akrilnimi barvami na platno. Za motive si izbira krajine, živali in rože. Aktivno se udeležuje slikarskih delavnic na MDSS Kranj. Sodelovala je na številnih skupinskih razstavah po Sloveniji in v tujini.

- Umetniško izpopolnjevanje: Udeležuje se likovnih delavnic na MDSS Kranj, raznih izobraževanj in delavnic preko Zooma ter likovnih kolonij.
- Stil in tehnike: Rada slika naravo. Pri slikanju si pomaga z očali in lupo.
- Nagrade in razstave: Sodelovala je na ogromno skupinskih razstavah doma in v tujini.

Natalija Žitnik Metaj biva v Škofji Loki. Rojena je leta 1966. V prvih letih ustvarjanja je upodabljala realistične motive iz narave. Zadnja leta se ukvarja s črno belimi abstraktnimi motivi iz narave in svoje domišljije. Znanja na likovnem področju je pridobivala na slikarskih delavnicah v okviru MDSS Kranj, na različnih likovnih kolonijah, ex-temporih in tečajih z videčimi. Risala je tudi pred umetninami v Narodni

galeriji.

- Umetniško izpopolnjevanje: Znanja na likovnem področju je pridobivala na slikarskih delavnicah v okviru MDSS Kranj, na različnih likovnih kolonijah, ex-temporih in tečajih z videčimi. Risala je tudi pred umetninami v Narodni galeriji.
- Stil in tehnike: Pri svojem delu uporablja akrilne barve, tuš, oglje in pastel. Pri ustvarjanju si pomaga z lupami, očali za slabovidne, tipom in besednimi opisi likovnih del.
- Pomembna dela: Več let je bila koordinatorka likovne skupine, ki deluje na MDSS Kranj. Sodelovala je pri iskanju razpisov, organizirala likovne razstave in urejala vse potrebno za izvedbo delavnic v društvenih prostorih.
- Nagrade in razstave: Leta 2024 je prejela nagrado za posebne dosežke na področju kulturnega ustvarjanja za leto 2023, ki jo

je podelila Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije. Imela je eno samostojno razstavo. Razstavljala je v Layerjevi hiši v Kranju leta 2014. Skupaj s skupino likovnih umetnic z MDSS Kranj je sodelovala na 64 skupinskih razstavah po Sloveniji, Italiji in Estoniji. V lokalnem okolju na območju Škofje Loke je sodelovala na šestih razstavah.

Vesna Markoč biva v Kamniku. Rojena je leta 1978. Že vse življenje rada riše. Motive si najraje poišče v naravi. Med drugim se aktivno udeležuje slikarskih delavnic na MDSS Kranj in Narodni galeriji Ljubljana, likovnih natečajev in ex tempore. Samostojno še ni razstavljala.

- Umetniško izpopolnjevanje: Slikarsko znanje si je izpopolnjevala na tečaju slikanja akvarela v Narodni galeriji Ljubljana pod mentorstvom likovne pedagoginje Ines Dovečer in na likovnih delavnicah v Knjižnici Otona Župančiča Ljubljana pod mentorstvom akademske slikarke Tetyana Donets-Savko.
- Stil in tehnike: Slika z akrilnimi, akvarelnimi, pastelnimi in oljnimi barvami, rada ustvarja tudi z ogljem.
- Nagrade in razstave: Prvič v letošnjem letu (2024) razstavlja ter se udeležuje likovnih natečajev in ex tempore.

Ivan Žibert biva na Visokem pri Kranju. Rojen je leta 1946. V MDSS Kranj od letos (2024) kot mentor usmerja likovne ustvarjalke. S slikarstvom se ukvarja že vrsto let, najbolj mu je pri srcu grafika. Imel je več samostojnih in skupinskih razstav doma in v tujini (Avstrija, Češka). Prejel je več priznanj in nagrad za različne likovne tehnike in kiparstvo. Prejel je 8 certifikatov za kakovost, 2 zlati in 1 bronasto paleto Zveze likovnih društev Slovenije.

UMETNIŠKA DELA

Ana Šter

Anin pristop do umetnosti je fascinantna mešanica tradicije in sodobnosti, kar omogoča, da njena dela odmevajo na več ravneh. To edinstveno prepletanje ne prikazuje samo njenega ustvarjalnega talenta, temveč služi tudi kot povabilo gledalcem, da se vključijo v globlji razmislek.

Njeni deli sta:

STRAH IN TREPET, 2024
akril na platnu 70x50

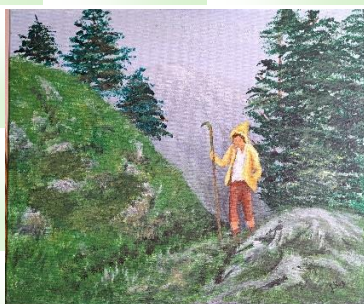
POT DO SKRIVNOSTI GORA, 2014
akril 40x30

Janka (Jana) Kus

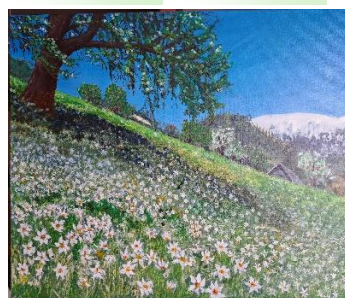
Janin inovativen pristop k slikanju razkriva njeno ustvarjalnost in prefinjenost, zaradi česar njena dela izstopajo v svetu umetnosti. Z obravnavo tem, kot so identiteta, narava in družba, Jana vabi gledalce, da se z njenim delom ukvarjajo na več ravneh.

Njeni deli sta:

KEKEC, 2024
akril na platnu 50x60

KLUČAVNICE POD GOLICO, 2014
akril na platnu 60x70

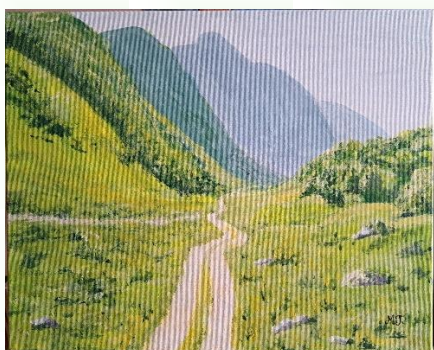

Marija (Meri) Tišler

Pri Meri se obiskovalci srečajo z edinstveno umetniško vizijo, ki raziskuje nasprotja in simbiozo v naravi. Z detajli očara še tako laičnega gledalca, ki ga popelje v realni svet narave. V današnjih delih lahko opazite mojstrsko senčenje in globino, njenega pogleda v alpski svet.

Njeni deli sta:

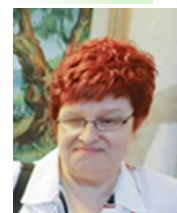
V TRENTI, 2024
akril na platnu 40x50

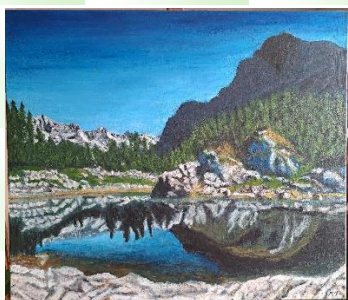
V OBJEMU MARTULJKOVIH
VRHOV, 2024
akril na platnu 60x50

Milka Jug

Z Milko obiskovalci lahko odkrivajo čarobnost narave. Vsak detajl je izpopolnjen in tehnično dovršen, kar se opazi v njenih delih. Kontrast barvnega spektra pričara globino in sence. Njena dela so izredno živa.

Njeni deli sta:

TRIGLAVSKO JEZERO, 2014
akril na platnu 60x70

KEKČEVA DOMAČIJA, 2024
akril na platnu 50x60

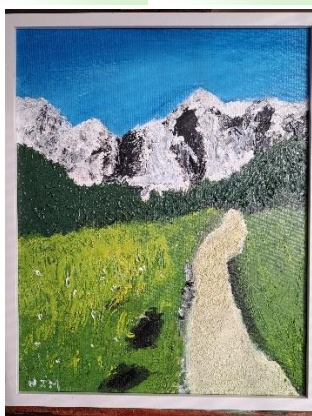

Natalija Žitnik Metaj

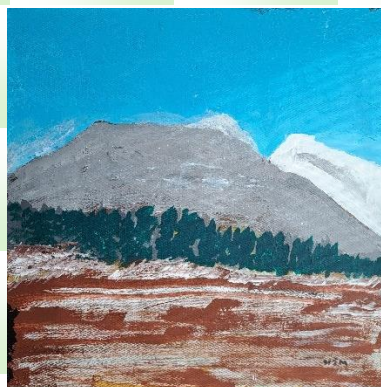
Natalijina dela odkrivajo različno tehniko ustvarjanja v njenih delih, kar je vidno iz različnih tekstur nanosa barv. Njena edinstvenost navduši gledalca, da si dlje časa ogleduje sliko in ga popelje v razmišljanje o naravi in njenih pojavih.

Njeni deli sta:

POT NA GRINTAVCE, 2015
akril na platno 50x40

POGLED SKOZI OKNO VLAKA,
2023
akril na platno 58x58

Vesna Markoč

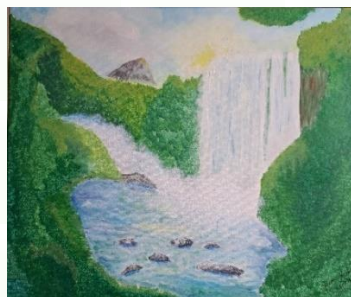
Vesna s svojimi deli vzbuja pravljичnost in vabi gledalca, da pobegne v sanjsko stanje. Ta očarljivi in edinstven umetniški vidik omogoča dvojno interpretacijo; lahko jih cenimo zaradi njihove tehnične spretnosti in tudi kot prehod v domišljjske svetove.

Njeni deli sta:

MARTULJŠKI VRŠACI, 2024
akril na platnu 50x60

BUČEČI SLAPOVI, 2024
akril na platnu 50x60

ZAKLJUČEK

Literarni večer s slikarsko razstavo *Odmev gora v delih Josipa Vandota* je priložnost za poglobitev v današnjo tematiko in raziskovanje skozi različna ustvarjalna dela likovnih ustvarjalk z MDSS Kranj. Morda je koga od vas navdušil Josip Vandot, ki ste ga spoznali čisto v novi luči, in boste njegova dela tudi vi z veseljem prebirali. Upamo, da ste uživali v današnjem večeru in našli navdih v predstavljenih delih.

Kontakt:

- Lokacija: Galerija Knjižnice slepih in slabovidnih Minke Skaberne, Kotnikova ulica 32, 1000 Ljubljana
  - Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek od 8. do 14. ure ter sreda med 8. in 16. uro
  - Vstopnina: vstopnine ni
  - Kontakt: Luka Pavlin, e-mail: luka.pavlin@zveza-slepih.si, tel.: 01 47 00 254
-

Hvala za obisk. Veselimo se vaših povratnih informacij in upamo, da se boste ponovno udeležili naših prihodnjih dogodkov.

---

*Opomba: Vse informacije v katalogu so namenjene informiranju obiskovalcev o literarnem večeru s slikarsko razstavo *Odmev gora v delih Josipa Vandota*. Za več podrobnosti se obrnite na Luko Pavlina, e-mail: luka.pavlin@zveza-slepih.si, telefon: 01 4700 254.*